

عنوان مقاله:

سیاه و تلخ، اما واقعی نقدی روانکاوانه بر آثار صادق چوبک

محل انتشار:

کنگره بین المللی زبان و ادبیات (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

محمدعلی رضایی - عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج

خلاصه مقاله:

در بین سال های 1815 تا 1850 میلادی که بسیاری از نویسندگان فیلسوف و جامعه شناس اروپایی از فضای مکتب ادبی رومانیسم خسته شده بودند، نوشته های انتقاد آمیز خود را شروع کرده و دست به خلق آثاری زدند که بیشتر جنبه ریالیسم و ناتورالیسم ادبی را داشت. این موج غول آسای ادبی در دوره ی مشروطه با ترجمه آثاری بزرگ، دامنگیر نویسندگان ایرانی از جمله صادق چوبک نیز شد. نویسنده ای که در دنیای بیرحم پیرامون خود جز زشتی و پلیدی و سیاهی نمی دید. نگاهی کاملابیطرفانه اما عاری از احساسات و عواطف رومانتیک. دنیایی که صادق چوبک می کوشید در آن به دور از تمام اخلاقیات و هنجارهای متعارف، زوایای پنهان جامعه ی خود را افشا کند. او در ضمن بیان داستان به تحلیل شخصیت های داستان هایش نیز می پرداخت و آنان را قربانیان جامعه ی بحران زده و سیاه و روابط تلخ حاکم بر آن می دانست. جامعه ای که چوبک در آن زندگی می کند، مملو از واقعیت های وحشتناک اجتماعی و فرهنگی ست و هر آنچه در ترس و هراس و فساد و پلشتی ها توصیف شده، با تمام بوی تعفن و مشمیز کننده اش که ذهن و زبان خوانندگان را می آزارد؛ عینواقعیست است. از دید او نمی توان بی اعتنا از کنار پایین ترین گروه های اجتماعی با هزاران آرزو و غرایز سرکوب شده، گذشت و در فضای رومانتیکی سیر کرد که تنها اختصاص به قشر محدودی از این جامعه دارد. کاری که صادق چوبک هیچ گاه در عمر نویسندگی خود انجام نداد. هرچند عده ای در باب انتساب چوبک به مکتب ناتورالیسم راه افراط را طی کرده و او را بهخشونت بیان و مستهجن بودن کلام متهم کرده اند، اما بواقع قلم چوبک همچون لنز دوربینی بسیار حساس است که جز واقعیت و عینیت های جامعه، چیز دیگری را ثبت و ضبط نمی کند. در این تحقیق برآنیم تا به قدر توان از دریچه روانکاوانه به این داستان های جاودانه ادب معاصر نگاهی بیندازیم.

کلمات کلیدی:

ریالیسم، ناتورالیسم، مشروطه، قصه، چوبک

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/582381>

